

Strategisk handlingsplan

2009–2011

LEVE

Landsforeningen for etterlatte ved selvmord

LEVE er en livssynsnøytral, frivillig organisasjon, og har siden stiftelsen i 1999 arbeidet for å sikre etterlatte ved selvmord omsorg og støtte. LEVE arbeider også for å forebygge og redusere antall selvmord og selvmordsforsøk.

LEVE – landsforeningen for etterlatte ved selvmord ble formelt stiftet i desember 1999, og arbeidet i interimstyret kom i gang tidlig på våren i 2000. I løpet av perioden frem til i dag har organisasjonen utviklet seg til en landsomfattende organisasjon med valgte styrer i alle landets fylker. LEVE har også enkelte lokallag rundt om i landet.

Årsaken til at LEVE ble etablert var at etterlatteproblematikken ikke hadde fått den nødvendige oppmerksomhet i løpet av den nasjonale handlingsplanens første fem år. I dag er brukerperspektivet i mye større grad til stede i all offentlig og privat virksomhet, noe som igjen betyr at en rekke miljøer og kompetansesentre / fagmiljøer har fått et nytt syn på det arbeidet vi utfører rettet mot våre medlemmer og alle andre som er etterlatte ved selvmord. Denne nye og endrete situasjonen er på mange måter gledelig, men innebærer også at LEVE som organisasjon må være våken for de utviklingstrekk som dette vil medføre.

I løpet av organisasjonens levetid har offentlige bevilgninger til det selvmordsforebyggende arbeidet hatt en betydelig økning, slik at det i dag både sentralt, regionalt, men også lokalt finnes midler til forskning og fagutvikling, noe som igjen resulterer i en bevisst og sterk faglig posisjonering og oppbygging av fagkompetanse. LEVE bør derfor de neste tre årene ha et sterkt fokus på egen posisjonering, noe som igjen betyr en langt mer offensiv, aktiv og bestemt rolle.

LEVE vil også vurdere etterlattes behov for hjelp og oppfølging i forhold til lovverket og hvorvidt dette bør være en lovbestemt rettighet.

Den nye strategiske handlingsplanen inneholder et planmessig rammeverk med intensjoner og målsettinger, men inneholder ikke detaljerte tiltak for hvordan vi skal nå disse målene.

Strategisk handlingsplan for 2009–2011 vil omhandle følgende fem sentrale arbeidsområder:

- **Omsorg**
- **Organisasjon**
- **Informasjon**
- **Fag og forebygging**
- **Økonomi**

Omsorg er LEVEs primære oppgave, gjennom å støtte og ivareta de som mister en av sine kjære ved selvmord.

Omsorg i LEVE handler om ekstern og intern omsorg, om etterlatte som kontakter oss for støtte, og om etterlatte og fagpersoner som arbeider på frivillig basis for LEVE. Organisasjonen har mange å ta vare på og det skal gjøres på en ordentlig og god måte. Likemannsarbeid er derfor en viktig del av LEVEs arbeid i tiden fremover, samt annet sorgstøttearbeid hvor sorgbearbeiding, håp og livet videre står i sentrum. I tillegg skal LEVE være pådriver til at den offentlige omsorgen stadig forbedres og forankres i statlige organer og i kommunenes obligatoriske krise- og oppfølgingsarbeid, slik at etterlatte ved selvmord får den hjelp og støtte de trenger.

Sorggrupper

For at LEVE skal være en frivillig organisasjon for etterlatte, bør organisasjonen i løpet av perioden ta sikte på å kunne tilby sorggrupper i regi av LEVE, evt. i samarbeid med andre organisasjoner, i alle landets fylker. Det har tidligere vært satset på å utdanne sorggruppeledere med påfølgende oppfølging / veiledning, og LEVE vil fortsette med dette viktige arbeidet. Som brukerorganisasjon burde LEVE ha mulighet til å tilby sorggrupper til nye etterlatte.

Regionale tiltak

Det arbeides for å etablere regionale samarbeidstiltak til støtte for etterlatte, slik at flest mulig får et tilbud om organiserte møter med andre etterlatte uavhengig av hvor i landet de bor.

Likemannsarbeid

Med jevne mellomrom blir LEVE kontaktet av etterlatte som har behov for akutt samtalestøtte, for en kortere eller lengre periode. LEVEs fylkeslag bør kunne tilby denne formen for likemannstøtte, gjennom telefon og/eller møter med den etterlatte. En slik rolle kan være et alternativ for personer som har kurset seg som sorggruppeleder, men som ikke arbeider i gruppelederrollen.

Café LEVE/møteplasser

LEVE ønsker å arbeide for at samtlige fylkeslag jevnlig arrangerer sosiale møtetreff for etterlatte ved selvmord og andre interesserte. Hensikten er å tilby et sosialt forum for etterlatte, med aktuelle innslag / foredrag, samt uformelle samtaler mellom de etterlatte. Det arbeides også for å få ungdomskafeer i regi av Unge LEVE i alle LEVEs fylkeslag.

Utvide samarbeidet med offentlig hjelpeapparat

For at LEVE skal bidra til at det offentlige hjelpeapparatet øker sin omsorg for etterlatte ved selvmord, må organisasjonen arbeide for et ustrakt samarbeid med kommunale, fylkeskommunale og regionale fagmiljøer og styringssystemer. I dette arbeidet er fylkeslagene viktige aktører.

LEVE skal arbeide for å bli brukerrepresentert i helseforetakene / sykehusene på fylkesnivå og i kommunene.

Bedre kjennskap til medlemmenes behov

LEVE skal foreta en landsomfattende spørreundersøkelse blant sine medlemmer.

Undersøkelsen skal gi organisasjonen kjennskap til hva medlemmene synes om LEVEs tilbud til de etterlatte og om organisasjonen tilfredsstillende medlemmenes behov. Resultatene fra undersøkelsen skal vurderes og mulige tiltak igangsettes.

LEVE ønsker i de neste tre årene å etablere og forankre samarbeidet med aktuelle organisasjoner og fagmiljøer som arbeider med sorgbearbeiding og forebygging. LEVE har ved flere anledninger samarbeidet med andre organisasjoner, både på lokalt og nasjonalt nivå, og dette gir muligheter for raskere og bedre resultater, gjør LEVE lettere synlig og gir organisasjonen mer tyngde i samfunnsdebatten, i politiske saker, ved tildeling av midler, etc.

Organisasjonsbygging

Organisasjonsbygging skal hele tiden være en prioritert oppgave.

Organisasjonen LEVE skal kontinuerlig arbeide for å iverksette og nå de mål som settes. LEVE skal med sine fylkeslag og sin sentraladministrasjon stå sammen, og det må arbeides for gode og forutsigbare strukturer på alle nivåer, slik at organisasjonen er bærekraftig, selv om det skjer utskifting av styremedlemmer på ulike nivåer. Det må arbeides for gode informasjonsrutiner mellom landsstyret, fylkeslagene og sekretariatet.

LEVE vil arbeide for at hvert fylkeslag skal kunne få økte administrative ressurser for å bistå fylkesstyret med praktisk-administrative oppgaver. NAV og andre samarbeidspartnere kan også være aktuelle.

Kompetanseheving / opplæring

LEVE skal stadig videreutvikles og oppdateres gjennom samarbeid med fagfolk og opplæring / kursvirksomhet for ansatte og medlemmer av organisasjonen.

Unge LEVE

Unge LEVE skal arbeide for å være representert i alle fylkeslag. Det skal være to representanter for Unge LEVE i landsstyret, og det er på lengre sikt et mål å få etablert en årlig landskonferanse for ungdom. Resultater fra undersøkelsen i forbindelse med prosjektet ”Styrket omsorgsapparat for unge etterlatte ved selvmord” skal brukes som grunnlag for det videre arbeidet med unge etterlatte.

Det vil arbeides for å øke de samlede ressurser forbeholdt ungdomsarbeid, både når det gjelder økonomi og administrative ressurser i sekretariatet.

Faste ansatte i LEVEs sekretariat

For å kunne iverksette tiltak og mål som LEVE setter seg og for å skape forutsigbarhet og kontinuitet i organisasjonens arbeid, må det arbeides for å skaffe til veie økte, permanente lønnsmidler og større stillingsbrøker. Det vil også være et mål å få ansatt en daglig leder / generalsekretær i sekretariatet i løpet av perioden.

LEVE fikk tildelt Reklame for alvor-kampanjen 2007. Det har gjort organisasjonen mer synlig i media, noe LEVE ønsker å videreføre og videreutvikle.

LEVEs mål er å være en åpen og inkluderende organisasjon i møte med etterlatte, fagmiljøer og myndigheter, samt en solid deltaker i samfunnsdebatten. Dette krever at organisasjonen er synlig og tilgjengelig for etterlatte, aktuelle omsorgsaktører og medieaktører. Økt synlighet krever også økt kompetanse og ytterligere strategisk tenkning fra LEVEs side, slik at organisasjonens arbeid, budskap og verdier formidles på en god måte. Det inkluderer også pro-aktivt arbeid som kronikker og leserinnlegg.

Klar grafisk profil

LEVE skal ha en enhetlig profil gjennom felles maler for alle trykksaker som brosjyre, e-post, invitasjoner, nyhetsbrev, presentasjoner, brevark og andre profileringsartikler. LEVE skal kontinuerlig oppdatere og utvikle sine nettsider og vil arbeide med å finne hensiktsmessige løsninger forbundet med søkemotorer på Internett. Nettsidene skal fungere som en effektiv informasjonskanal.

Informasjonsstrategi

LEVE skal to ganger per år legge frem for landsstyret en intern informasjonsplan for det kommende halvår. Det tas samtidig sikte på å utarbeide en kommunikasjonsplan som skal gjelde for hele organisasjonen.

Tydeliggjøring av LEVE som organisasjon

LEVE skal bli ytterligere markert og profilert i det offentlige rom gjennom synliggjøring og tydeliggjøring i samfunnsdebatten, og i forhold til media. LEVEs nyhetsbrev og hjemmesider er sentrale i dette arbeidet, samt informasjonsplanen.

Kontinuerlig informasjon til helsepersonell, kirke, politi o.a.

LEVE skal fortsette arbeidet med å gjøres kjent i alle fylkets kommuner via helsetjeneste, kirke, politi, begravellesbyrå, sykehus, skoler etc.

Informasjon om selvmord, etterlatte og LEVE til de som kommer i kontakt med etterlatte, skal prioriteres i dette arbeidet.

Sentralt i LEVEs strategiske arbeid de neste årene vil være etableringen av et nasjonalt nettverk for etterlatte, et sentralt ledd i den fremtidige posisjonen innenfor brukernettet og fagmiljøet.

Etablering av Nasjonalt nettverk for etterlatte

LEVE skal være initiativtaker og arrangør for Nasjonalt nettverk for etterlatte. Nettverket skal være et samordnende forum som både vil koordinere det nasjonale arbeidet med etterlatte, i tillegg til å utarbeide nye prosjekter rettet mot etterlatte. Forumet vil også være den sentrale informasjonskanalen mellom aktører innenfor etterlattearbeidet i Norge.

Etablering av Regionalt nettverk for etterlatte

LEVE skal være initiativtaker og arrangør for Regionalt nettverk for etterlatte. Nettverket skal bestå av sentrale aktører innenfor helseregionene, representanter for første- og andrelinjetjenesten i ulike hjelperoller, samt tillitsmenn i LEVE. Samlingene vil avholdes regionalt og bør ses i forhold til de ulike helseregionene.

Verdensdagen for selvmordsforebygging 10. september

LEVE ønsker å påta seg oppgaven som prosjektansvarlig for markeringen av Verdensdagen for selvmordsforebygging 10. september i Norge.

Driften av LEVE er finansiert av statlige midler, midler fra Helse og Rehabilitering, gaver, og medlemskontingenter. I hovedsak er disse finansieringskildene prosjektorienterte og gir organisasjonen liten forutsigbarhet. Dette er en av LEVEs største utfordringer i tiden fremover, og fremmer et sterkt behov for konkrete og resultatorienterte tiltak.

Styrke økonomien sentralt og regionalt

LEVE må ha større forutsigbarhet og kontinuitet i økonomien. Færre midler må knyttes til prosjektarbeid og det må prioriteres å etablere sikre, stabile inntektskilder. Dette gjør det lettere å styre organisasjonens prioriteringer og satsningsområder. LEVE skal arbeide for å øke medlemstallet.

Fylkeslagenes økonomi

Ifølge opptrappingsplanen Psykisk Helse 2009 skal midler fordeles på kommunene. LEVEs fylkeslag bør derfor arbeide for å komme inn på kommunenes faste budsjetter. Det bør utarbeides en mal sentralt i LEVE som fylkeslagene kan bruke når de søker om midler.

LEVE Norge • Pb. 27 Smestad • 0309 OSLO • Tlf. 22 50 25 70 • Faks 22 50 25 71

E-post post@leve.no • Orgnr. 981 666 437 • Bankgiro 5010 05 63980

www.leve.no